

DUBBELE

BRIL

De muur

Stel je eens voor. We rijden in een auto 180 km/uur. We zien een mistbank die we inrijden. En we weten dat ergens deze weg ophoudt bij een grote stevige stenen muur. Dat kan na drie meter zijn of na 30 kilometer. We weten het niet. Wat zou je doen? Direct stoppen? Rustig doorrijden? Of vol gas tot kilometer 29 en dan maar eens voorzichtig aan?

Zolang we die muur niet raken denken veel mensen maar gewoon door te knallen. Tenminste, als je hun gedrag rond hun CO₂-voetafdruk bekijkt. *Life as usual*. Gewoon doorgaan met reizen per auto, dagelijks 10 minuten douchen, vlees eten, drie vakanties, noem maar op. Zolang het ze niet direct raakt is er weinig aan de hand. Maar soms balen ze wel een beetje. Als er maar geen sneeuw komt in het skigebied; als de benzine duurder wordt; als ze de gasrekening krijgen. Maar direct de link leggen met de klimaatverandering – of nog sterker: met hun eigen klimaatpact – dat doen ze niet.

Zo langzaam worden de effecten van het klimaatprobleem op gezondheid meer duidelijk. Diverse voorbeelden daarvan worden beschreven in dit nummer. Maar mensen

ondervinden daar te weinig last van om hun gedrag aan te passen. Wie grijpt er in?

Mijn ogen kijken naar de overheid. Wanneer wordt dat rekeningrijden nu eens ingevoerd? Wanneer komt er extra accijns op de energie? De overheid had ook terughoudender kunnen zijn met de energievergoeding om zo meer het gedrag van de energiegebruikers te sturen.

De oorlog in Oekraïne heeft mensen bewuster gemaakt van hun energiegebruik. Ik denk dat de overheid dat momentum moet gebruiken om klimaatbewuster gedrag nu extra te stimuleren. Dan maar onder het mom hoe je energie en kosten kan besparen, maar pak het momentum! Gooi er een voorlichtingscampagne tegenaan om mensen te helpen minder energie te gebruiken, te isoleren, meer thuis te werken, groene energie op te wekken. Waarom horen we zo weinig? Beste overheid, laat je horen. Je hebt een rol ons te beschermen. Tegen die grote muur. Want die komt nog steeds met een rotgang op ons af.

Léon Jansen

Deze columnpagina wordt beurtelings verzorgd door Jan Paul van Soest (voorzitter redactieraad) en Léon Jansen (voorzitter Milieu Dossier van Tijdschrift Milieu).